

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda, Sev Ritvale Osnabrvdense

Franz Wilhelm <Osnabrück, Bischof>

Coloniæ Agrippinæ

Casus, summo Pontifici reservati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41233

paginam nostræ excommunicationis, anathematizationis, interdicti, declarationis, protestationis, sublationis, revocationis, commissionis, innodationis, mandati, hortationis & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum Romæ, apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ M DC VI, x Cal. April. Pontificatus nostri Anno primo.

M. Vestrinus Barbianus.

C A S V S,
S V M M O P O N T I F I C I
R E S E R V A T I;

A quibus Parochi neminem, citra specialem facultatem, absolvere possunt.

INterficiens aut verberans Clericum; si læsio sit atrox & enormis: persequens Episcopum, vel majorem, & Prælatum.

Qui aliquo externo signo suam hæresin prodit, aut Hæreticis, ab Ecclesia damnatis, circa suas perversas opiniones favet, eosque defendit.

Qui libros hæreticorum scienter legit, aut domi servat, citra specialem dispensationem.

Qui à Romani Pontificis obedientia, & Ecclesiæ Catholicæ unitate, pertinaciter seipsum segregat.

N Falsi-

Falsificans litteras Apostolicas , & impediens jura vel libertatem curiæ Romanæ.

Offendens Ecclesiasticam libertatem ; ut, qui effringit & spoliat loca sacra , vel qui contra Ecclesiæ jura & privilegia judicat , aut Ecclesiarum bona detinet , alienat , vel alienata recipit ; qui etiam non reddit Decimas.

Religiosus, habitum suum temere dimittens.

Simoniace dans vel recipiens sacros Ordines , aut beneficium Ecclesiasticum ; & quicumque suam operam vel consilium interponit , ubi voluntas est dandi vel accipiendi pro re spirituali rem temporalem , cum significatione alicujus pacti , expressi vel taciti , in quod pactum pars utraque consensit. Quæ simonia realis in rebus Ecclesiasticis beneficiisve commissa , conjunctam habet obligationem ad beneficia non retinenda , & ad fructus eorum restituendos ; in Ordinibus vero suspensum reddit illum , qui ordinatus est , ut non possit ea , quæ sui sunt Ordinis , citra specialem facultatem exequi.

Incendiarius , qui publice fuit pro excommunicato denunciatus.

Missam celebrans in excommunicatione majore.

Commutans alicui vota , facta de servanda castitate perpetua , de ingressu Religionis , de visitando sepulchro Domini , aut de suscipienda peregrinatione ad Apostolorum Petri & Pauli limina , vel ad sanctum Iacobum in Compostellam.

Sepeliens hæreticos , & illis adhærentes , in loco sacro.

Casus simplices , qui ex jure Episcopis reservantur.

HI casus , qui ex jure Episcopis reservantur , præter excommunicationem majorem , quatuor sunt.

I. Clerici peccatum , quo in irregularitatem cadit.

II. De incendiariis dolosis , ante denunciationem tamen , (nam post eam est Papalis ,) atque de iis , qui hoc fieri præcipiunt , aut auxilium , consilium , ac favorem dant.

III. Est peccatum , cujus causa laicis olim solemniter indicenda erat pœnitentia : loco cujus , temporibus nostris , ii qui crimen admittunt , aliter , sed severe tamen , ad arbitrium Ordinarii puniri debent.

IV. Est peccatum , à quo antea Episcopus , justis de causis , peccantē absolvere noluit , vel adhuc sibi reservat.

Casus alii , qui ex consuetudine Episcopis reservantur.

I. Homicidium voluntarium , aut membrorum mutilatio : à quo tamen peccato neque autor delicti , neque qui præcepit aut consensit , absolvi potest , nisi præmissa satisfactione.

II. Crimen falsarii , seu falsi , quo non ii solum obstringuntur , qui litteras aut scripta falsa supponunt , sed falsi etiam testes , qui à mendacio contra verum stant , aut ii qui rogati veritatem celant , aut perjuri qui fidem ac jusjurandum negligunt & violant , aut qui jus ipsum jurando pervertunt.

III. Violatio loci sacri , quod & sacrilegium appellatur , quo proximus , seu vir ille sit sive mulier , loco sacro , vel in persona vel in fortunis læditur , aut vi ab eodem , quo , ut tutus esset , confugerat , abstrahitur ; aut cum semen humanum voluntarie ibidem spargitur , aut extra ; quando cum persona Deo consecrata aliquis